

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

૨૦૦૫નો પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૧૦૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી. ન્યાયમૂર્તિ રાજેશ એચ.શુક્લા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?	
૨	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું માન. ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

કર્મચારી રાજ્ય વીમા કોર્પોરેશન અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

રમેશ મફતલાલ પરમાર પ્રતિવાદી (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા નંબર ૧ તરફે એડવોકેટ શ્રી સચિન ડી વસાવડા

પ્રતિવાદી નંબર ૧ તરફે એડવોકેટ શાશ્વત યુ શુક્લ

=====

કોરમ: માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ રાજેશ એચ. શુક્લ

તારીખ : ૨૯/૧૨/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

હાલની અપીલ અપીલકર્તા-ઈ.એસ.આઈ. કોર્પોરેશન, મૂળ સામાવાળા દ્વારા કર્મચારી રાજ્ય વીમા અધિનિયમ, ૧૯૪૮ (આ પછી 'ઈ.એસ.આઈ. એક્ટ' તરીકે સંદર્ભિત) ની કલમ ૮૨ હેઠળ, ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટ દ્વારા એમ.એ.ટી. અપીલ નંબર ૬/૨૦૦૩ માં ઈ.એસ.આઈ. પ્રથમ અપીલ નંબર ૪૮/૨૦૦૩ માં પસાર કરાયેલા તારીખ ૨૩.૧૧.૨૦૦૪ ના આક્ષેપિત ચુકાદા અને હુકમથી નારાજ થઈને દાખલ કરવામાં આવી છે, જેણે અપીલકર્તા-કોર્પોરેશનની અપીલ ફગાવી દીધી હતી.

૨. અપીલકર્તા માટે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સચિન વસાવડા અને પ્રતિવાદી માટે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી શાસ્વાત શુક્લને સાંભળ્યા.

૩. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડાએ આક્ષેપિત ચુકાદા અને હુકમનો સંદર્ભ આપ્યો અને સબમિટ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો કે અશક્તતા અથવા કાયમી અંશતઃ અશક્તતાના મુદ્દા પર વિચાર કરવો જરૂરી છે. તે હેતુ માટે, તેમણે ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૨(૧૫એ) નો સંદર્ભ આપ્યો જે "કાયમી અંશતઃ અશક્તતા" ને નીચે મુજબ વ્યાખ્યાયિત કરે છે:

"કાયમી અંશતઃ અશક્તતા" એટલે કાયમી સ્વરૂપની એવી અશક્તતા, જે અશક્તતામાં પરિણમેલા અકસ્માત સમયે કર્મચારી જે દરેક રોજગાર હાથ ધરવા માટે સક્ષમ હતો તેમાં

તેની કમાણી કરવાની ક્ષમતા ઘટાડે છે"

પરંતુ શરત એ છે કે બીજી અનુસૂચિના ભાગ II માં નિર્દિષ્ટ દરેક ઈજા કાયમી અંશતઃ અશક્તતામાં પરિણમે છે તેમ માનવામાં આવશે."

૪. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડાએ, તેથી, રજૂઆત કરી કે જો ઈજા બીજી અનુસૂચિના ભાગ II માં આવતી હોય, તો તે કાયમી અંશતઃ અશક્તતા બનશે. તેમણે સબમિટ કર્યું કે બીજી અનુસૂચિ 'કાયમી અંશતઃ અશક્તતામાં પરિણમે છે તેમ માનવામાં આવતી' ઈજાઓની સૂચિનો સંદર્ભ આપે છે. તેમણે ક્રમ નંબર ૩૨ ની ઈજા તરફ ચોક્કસપણે ઈશારો કર્યો જે "ગૂંચવણો અથવા ડોળાની વિકૃતિ વિના એક આંખની દ્રષ્ટિ ગુમાવવી, બીજી સામાન્ય હોવી" નો સંદર્ભ આપે છે. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડાએ સબમિટ કર્યું કે ક્રમ નંબર ૩૨એ પણ "એક આંખની દ્રષ્ટિની અંશતઃ ક્ષતિ" નો સંદર્ભ આપે છે. તેથી તેમણે સબમિટ કર્યું કે ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટ દ્વારા ૩૦% અશક્તતા મંજૂર કરવામાં આવી છે જેને ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટ પાસે અશક્તતાની ટકાવારી નક્કી કરવા અથવા અંકિત કરવાની સત્તા છે કે કેમ તેની પ્રશંસા કરવી અને વિચાર કરવો જરૂરી છે.

૫. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડાએ, તેથી, સખત રજૂઆત કરી કે એકવાર એ સ્વીકારવામાં આવે કે કાયદો અનુસૂચિમાં જણાવ્યા મુજબ અશક્તતાની ટકાવારી પૂરી પાડે છે, તો કોર્ટ પાસે અનુસૂચિથી આગળ જવાની કોઈ સત્તા નથી. તેમણે આક્ષેપિત ચુકાદાનો સંદર્ભ આપ્યો અને ફકરા ૬ માં ચર્ચા તરફ ચોક્કસપણે ધ્યાન દોર્યું અને સબમિટ કર્યું કે કામદારને મેડિકલ બોર્ડ સમક્ષ મોકલવામાં આવ્યો હતો અને તપાસના આધારે બોર્ડે અશક્તતાનું મૂલ્યાંકન ૨૦% કર્યું છે. જો કે, ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટના ચુકાદાના ફકરા ૯ અને ૧૧ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનોનો સંદર્ભ આપતા એવું સબમિટ કરવામાં આવ્યું છે કે અશક્તતા માટેનું અનુમાન અનુસૂચિ ૨ માં દર્શાવેલ અશક્તતાથી અલગ રીતે કરવામાં આવ્યું છે. તેથી તેમણે સબમિટ કર્યું કે આ એક ભૂલ છે

જે માટે હાલની અપીલમાં આ કોર્ટ દ્વારા હસ્તક્ષેપ જરૂરી છે. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડાએ પ્રથમ અપીલ નંબર ૧૯૫૮/૨૦૦૫ સાથેની પ્રથમ અપીલ નંબર ૧૯૫૭/૨૦૦૫ (કોરમ: જી.આર. ઉધવાણી, જે.) તારીખ ૨૫.૧૧.૨૦૧૩ માં હાઈકોર્ટના ચુકાદા અને હુકમનો પણ સંદર્ભ આપ્યો અને સબમિટ કર્યું કે એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે પુરાવાના અભાવે ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટ કાયમી અંશતઃ કાર્યાત્મક અશક્તતામાં વધારો કરી શકી ન હોત અને તેથી તેને કાયદાનો પ્રશ્ન સંકળાયેલો કહી શકાય અને અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે.

૬. સામાવાળા-કામદાર માટેના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી શાસ્વાત શુક્લાએ તથ્યોની પૃષ્ઠભૂમિનો સંદર્ભ આપ્યો અને સબમિટ કર્યું કે એ બાબત વિવાદસ્પદ નથી કે સામાવાળા કામદારને રોજગાર દરમિયાન ઈજા થઈ હતી. તેમણે સબમિટ કર્યું કે દ્રષ્ટિ માત્ર ૬/૧૬ છે જેનો અર્થ એ થાય કે તે જોઈ શકતો નથી. તેથી, વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી શુક્લાએ સબમિટ કર્યું કે અનુસૂચિ ૨ અશક્તતાના મૂલ્યાંકન અને ટકાવારીનો સંદર્ભ આપે છે. જો કે, તેમણે સબમિટ કર્યું કે તે ઈજાના સ્વરૂપ અને અશક્તતાનો સંદર્ભ આપે છે અને પુરાવાના આધારે અનુમાન લગાવી શકાય છે. તેથી તેમણે સબમિટ કર્યું કે અનુસૂચિ માત્ર એક વ્યાપક સંકેત અથવા માર્ગદર્શિકા છે પરંતુ કોર્ટે અનુસૂચિ ૨ માં આપવામાં આવેલી અશક્તતા અથવા ઈજાના સ્વરૂપના આધારે, આવી અશક્તતાની અસર વિશે વિચારવું પડશે અને કાર્યાત્મક અશક્તતા નક્કી કરવી પડશે. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી શુક્લાએ તેથી સબમિટ કર્યું કે આ કોર્ટે તારીખ ૧૧.૪.૨૦૧૨ ના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા પ્રથમ અપીલ નંબર ૨૧૩૧/૨૦૧૧ નો નિર્ણય કરતી વખતે આ જ મુદ્દા પર વિચાર કર્યો છે. દ્રષ્ટિ પર આવી ઈજાની અસર વિશે વિચારવું પડશે તે બાબત પર ભાર મૂકવા તેમણે ફરિયાદ ૭ ના અવલોકનો તરફ ચોક્કસપણે નિર્દેશ કર્યો.

૭. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી શુક્લાએ રીજનલ ડિરેક્ટર, ઈ.એસ.આઈ. કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ

કિશન શોભરામના કેસમાં ૨૦૧૧ (૫) જી.એલ.આર. જજ૬૫ માં અહેવાલ થયેલ આ હાઈકોર્ટના ચુકાદાનો પણ સંદર્ભ આપ્યો અને તેના પર આધાર રાખ્યો. તેમણે એમ્પ્લોયીઝ સ્ટેટ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ અમીર હસનના કેસમાં ૧૯૮૧ એ.આઈ.આર. (એસ.સી.) ૧૭૪ માં અહેવાલ થયેલ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો પણ સંદર્ભ આપ્યો અને તેના પર આધાર રાખ્યો અને કોર્પોરેશનના વર્તન અને વલણ વિશેના અવલોકનો પર ભાર મૂક્યો. તેમણે એ.આઈ.આર. ૧૯૫૭ કલકત્તા ૬૬૦ માં અહેવાલ થયેલ માનનીય કલકત્તા હાઈકોર્ટના ચુકાદાનો પણ સંદર્ભ આપ્યો અને તેના પર આધાર રાખ્યો.

૮. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી શુક્લાએ ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૮૨(૨) નો સંદર્ભ આપ્યો અને સબમિટ કર્યું કે તે જોગવાઈ કરે છે કે "એમ્પ્લોયીઝ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્ટના હુકમ સામે હાઈકોર્ટમાં અપીલ થઈ શકશે જો તેમાં કાયદાનો સબસ્ટેન્શિયલ પ્રશ્ન સંકળાયેલો હોય." તેથી તેમણે સખત રજૂઆત કરી કે તેમાં કાયદાનો કોઈ પ્રશ્ન સંકળાયેલો નથી માત્ર એટલા માટે કે ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટ અશક્તતાના મૂલ્યાંકન કે અશક્તતાની ટકાવારી સંબંધિત નિષ્કર્ષ પર આવી છે. તેથી તેમણે સબમિટ કર્યું કે કોર્ટે વિચારવું પડશે અને પ્રશંસા કરવી પડશે કે આ સામાજિક વિધાનનો એક ભાગ છે જે કાયદાના અંતર્નિહિત હેતુ અને ઉદ્દેશ્યને ધ્યાનમાં રાખીને વિચારવો પડશે. તેથી તેમણે સબમિટ કર્યું કે ઈ.એસ.આઈ. કોર્પોરેશન દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી હાલની અપીલ મંજૂર કરવામાં ન આવે.

૯. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી શુક્લાએ 'સ્નેલેન્સ ટેસ્ટ ટાઈપ્સ' નો પણ સંદર્ભ આપ્યો અને સબમિટ કર્યું કે આમાં અવલોકન કર્યા મુજબ જો વિઝ્યુઅલ એક્ઝ્યુઈટી ૬/૬ હોય જ્યારે તે અંતરે હોય ત્યારે તે માત્ર એક જ લાઈન જોઈ શકે છે જે પ્રમાણભૂત દ્રષ્ટિ ધરાવતી વ્યક્તિ ૨૪ મીટર પર જોઈ શકે છે. તે ટાંકવામાં આવ્યું છે,

"આમ, જો તેની દ્રષ્ટિ 'સામાન્ય' છે અને તે લાઈન જુએ છે જે ૬ મીટર પર વંચાવી જોઈએ જ્યારે તે ૬ મીટરના અંતરે હોય, તો તેની વિઝ્યુઅલ એક્ઝ્યુઈટી ૬/૬ છે; જો તે આ અંતરે હોય, તો તે માત્ર તે જ લાઈન જોઈ શકે છે જે પ્રમાણભૂત દ્રષ્ટિ ધરાવતી વ્યક્તિએ ૨૪ મીટર પર જોવી જોઈએ, તો તેની વિઝ્યુઅલ એક્ઝ્યુઈટી ૬/૨૪ છે..."

તેથી તેમણે સબમિટ કર્યું કે અશક્તતા ધ્યાનમાં લેવાના હેતુ માટે માત્ર અશક્તતાની ટકાવારી નહીં પણ કમાણી કરવાની ક્ષમતા ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. તેમણે સબમિટ કર્યું કે ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૮૨(૨) ની વૈધાનિક જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને જ્યાં સુધી કાયદાનો પ્રશ્ન સંકળાયેલો હોવાનું કહી શકાય નહીં, ત્યાં સુધી આ પ્રથમ અપીલ ગ્રાહ્ય રાખવામાં ન આવે.

૧૦. આ પરસ્પર વિરોધી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં રાખીને, હાલની પ્રથમ અપીલ વિચારણાને પાત્ર છે કે કેમ તે વિચારવું જરૂરી છે.

૧૧. તથ્યોની પૃષ્ઠભૂમિ પરથી જોઈ શકાય છે તેમ, એ બાબત વિવાદસ્પદ નથી કે સામાવાળા કામદારને તેની દ્રષ્ટિને અસર કરતી ઈજા થઈ છે. મેડિકલ બોર્ડે તપાસ કરી હતી અને તેની અશક્તતાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું જેની સામે અપીલ એમ.એ.ટી. અપીલ નંબર ૬/૨૦૦૩ માં કરવામાં આવી હતી જ્યાં ૨૦% અશક્તતા તરીકે મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું. તેની સામે જ હાલના અપીલકર્તાએ મેડિકલ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલના આ અભિપ્રાયને પડકાર્યો હતો અને દલીલ કરી હતી કે મેડિકલ બોર્ડનો અભિપ્રાય જાળવી રાખવો જોઈએ. ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટે ઈ.એસ.આઈ. કોર્પોરેશનની પ્રથમ અપીલ નંબર ૪૮/૨૦૦૩ ને ફગાવી દીધી હતી અને અશક્તતાના ૩૦% મૂલ્યાંકન માટે સામાવાળાની અપીલ સ્વીકારી હતી. આ જ ચુકાદો અને હુકમ છે જેની સામે હાલની અપીલ કરવામાં આવી છે.

૧૨. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડા દ્વારા "કાયમી અંશતઃ અશક્તતા" પૂરી પાડતી

કલમ ૨(૧૫એ) ની વ્યાખ્યા અને અનુસૂચિ ૨ ના સંદર્ભમાં ઉઠાવવામાં આવેલી પ્રથમ દલીલ માટે વધુ નજીકની ચકાસણી જરૂરી છે. કલમ ૨(૧૫એ) 'કાયમી અંશતઃ અશક્તતા' ને વ્યાખ્યાયિત કરે છે અને અનુસૂચિ ૨ એવી અશક્તતાના પ્રકારની ગણતરી કરે છે જે કાયમી અંશતઃ અશક્તતામાં પરિણમે છે તેમ માનવામાં આવશે. તેથી, બીજી અનુસૂચિના આધારે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત કે ગૂંચવણ અથવા ડોળાની વિકૃતિ વિના એક આંખની દ્રષ્ટિ ગુમાવવી, બીજી સામાન્ય હોવી, કમાણી કરવાની ક્ષમતામાં ઘટાડો ૩૦% મૂલ્યાંકિત ભૂલભરેલો છે, તે માટે વધુ નજીકની ચકાસણી જરૂરી છે. ક્રમ નંબર ૩૨ પર જે ઈજા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે તે પૂરી પાડે છે, "ગૂંચવણ અથવા ડોળાની વિકૃતિ વિના એક આંખની દ્રષ્ટિ ગુમાવવી, બીજી સામાન્ય હોવી." આમ, તે દ્રષ્ટિ ગુમાવવાનો સંદર્ભ આપે છે જે અંશતઃ હોઈ શકે છે અને તે સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે અન્ય કોઈ ગૂંચવણ વગર અને અન્ય બાબતો સામાન્ય હોવા સાથે દ્રષ્ટિ ગુમાવવી જેનો અર્થ એ થાય કે તે દ્રષ્ટિ સંપૂર્ણ ગુમાવવી બનશે નહીં. તેથી, આ તબક્કે કોર્ટે કમાણી કરવાની ક્ષમતા પરની અસર સામે આવી કાયમી અશક્તતા પર વિચાર કરવો જરૂરી છે.

૧૩. હાલના કેસના તથ્યોમાં, સામાવાળા કામદારને થયેલી ઈજા સંબંધિત વિગતવાર ચર્ચા કર્યા મુજબ, તે વિવાદસ્પદ નથી. જો કે, અશક્તતાની ટકાવારીના પાસા પર વિચાર કરવો જરૂરી છે. એમ.એ.ટી. એ દ્રષ્ટિ પરની અસર અને આવી બીમારી માટે નિષ્ણાતોના અભિપ્રાય પર વિચાર કર્યા પછી એ નિષ્કર્ષ પર આવ્યા છે કે અશક્તતા છે અને ૬/૩૬ દ્રષ્ટિ સાથે અશક્તતા ૩૦% હોઈ શકે છે. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત ખોટી ધારણા પર આધારિત છે કારણ કે દ્રષ્ટિને અસર કરતી અશક્તતા કમાણી કરવાની ક્ષમતા પર અસર કરશે અને તેથી જ્યારે દ્રષ્ટિ પર ક્ષતિ થાય ત્યારે અશક્તતાની ટકાવારી પણ અલગ હોઈ શકે છે. તેથી, ઈજાઓના પ્રકાર અને અશક્તતાની ટકાવારીનો સંદર્ભ આપતી અનુસૂચિ ૨ એ વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી

વસાવડા દ્વારા સબમિટ કર્યા મુજબ કોઈ જડ ફોર્મ્યુલા હશે નહીં કે સામગ્રી અને પુરાવાની પ્રશંસા પર નુકસાનીના હેતુ માટે કોઈ મૂલ્યાંકન કરવા અથવા અશક્તતાની ટકાવારી પર વિચાર કરવા માટે કોર્ટ પાસે કોઈ અધિકારક્ષેત્ર નથી. તેથી, અનુસૂચિ ૨ અને ઈજાના સ્વરૂપ પર આધારિત આવી રજૂઆત ખોટી ધારણા પર આધારિત છે.

૧૪. એ વાતની પ્રશંસા કરવી જરૂરી છે કે સામાન્ય કલ્યાણ પ્રદાન કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે સામાજિક વિધાનના એક ભાગને કાયદાના અંતર્નિહિત હેતુ અને ઉદ્દેશ્યને ધ્યાનમાં રાખીને વિચારવો પડશે. આવા કેસોમાં અભિગમ માનવતા સાથે સંતુલિત હોવો જોઈએ અને તબીબી પુરાવાના આધારે અશક્તતાનું મૂલ્યાંકન રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી અને પુરાવાઓથી વિપરીત અથવા વિફૂત કહી શકાય નહીં જેમ કે રજૂઆત કરવામાં આવી છે. ક્રમ નંબર ૩૨ ના સંદર્ભમાં બીજી અનુસૂચિ પર વધુ ભાર મુકવો કે આવી ઈજા માટે જ અશક્તતા ચોક્કસ ટકાવારી પર હોઈ શકે છે તે ખોટી ધારણા પર આધારિત છે કારણ કે ઈજા અથવા ઈજાના સ્વરૂપનો વ્યાપકપણે સંદર્ભ આપવામાં આવે છે પરંતુ અશક્તતા વધુ હોઈ શકે છે જેના પર નિષ્ણાતો દ્વારા વિચાર કરી શકાય છે. ફરીથી, અશક્તતા અથવા કાયમી અંશતઃ અશક્તતા એ એક બાબત છે પરંતુ નુકસાનીના મૂલ્યાંકનના હેતુ માટે કમાણી કરવાની ક્ષમતા પર તેની અસર પડે છે તે બીજી બાબત છે. કોર્ટોએ અશક્તતાની ટકાવારી અને વ્યક્તિ જે કામ અથવા વ્યવસાયમાં રોકાયેલી છે તેના સંદર્ભમાં નુકસાનીના હેતુ માટે કમાણી કરવાની ક્ષમતાના ઘટાડા પર વિચાર કરવો જરૂરી છે. સુથારના કેસમાં સુથારના અંગૂઠાની ઈજાને ૧૦૦% કાર્યાત્મક અશક્તતા તરીકે મૂલ્યાંકન કરી શકાય તેવા સુવિદિત ચુકાદાને માનવામાં આવ્યો છે. કેસના તથ્યોમાં, સામાવાળા કામદાર કે જે શારીરિક મજૂરીનું કામ કરતો હશે, જ્યારે તે નોકરી મેળવવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો હોય ત્યારે મજૂર બજારમાં તેની કમાણી કરવાની ક્ષમતા પર અસર અથવા દબાણ પડશે. તેને નોકરી મેળવવામાં તેમજ તેની કામગીરીને અસર કરતી દ્રષ્ટિની ક્ષતિ સાથે શારીરિક સ્વરૂપની નોકરી કરવામાં કે બજાવવામાં મુશ્કેલીનો સામનો

કરવો પડશે.

૧૫. પ્રાદેશિક ભવિષ્ય નિધિ કમિશનર વિરુદ્ધ હુગલી મિલ્સ કંપની લિમિટેડ અને અન્યના કેસમાં એ.આઈ.આર. ૨૦૧૨ એસ.સી.ડબલ્યુ. ૯૦૨ માં અહેવાલ થયેલ ચુકાદામાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનોનો ઉપયોગી સંદર્ભ આપી શકાય છે જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે,

"માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો હેઠળ રાજ્ય પાસે કામની વાજબી અને માનવીય પરિસ્થિતિઓ સુનિશ્ચિત કરવાની જવાબદારી છે જેમાં જીવનનિર્વાહનું વેતન અને જીવનનું યોગ્ય ધોરણ શામેલ છે. તે ઉક્ત કાયદો દેખીતી રીતે તે લક્ષ્યોને પ્રોત્સાહન આપવા માગે છે. તેથી, ઉક્ત કાયદાનું અર્થઘટન માત્ર ઉદાર હોવું જોઈએ નહીં પરંતુ તે માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોના મૂલ્યો દ્વારા માહિતગાર હોવું જોઈએ. તેથી, કાયદાના સામાજિક પરિપ્રેક્ષ્યની જાગૃકતાએ ધારાસભીય ઉપાયની અર્થઘટન પ્રક્રિયાને માર્ગદર્શન આપવું જોઈએ."

તદુપરાંત, આવા કિસ્સાઓમાં અભિગમ માનવતાવાદી અભિગમ સાથે સંતુલિત હોવો જોઈએ.

૧૬. લોર્ડ ડેનિંગે કાયદામાં વપરાયેલા આવા શબ્દોના અર્થઘટન માટેના હેતુપૂર્ણ અભિગમ વિશે અવલોકન કર્યું છે અને સ્પષ્ટપણે અવલોકન કર્યું છે કે,

"ન્યાયાધીશે પોતાની જાતને પ્રશ્ન પૂછવો જોઈએ કે જો કાયદાના ઘડવૈયાઓ પોતે જ તેના આ તાણાવાણામાં આ અડચણ પર આવ્યા હોત, તો તેઓએ તેને કેવી રીતે સીધું કર્યું હોત? તો પછી તેમણે તે મુજબ જ કરવું જોઈએ જેમ તેઓએ કર્યું હોત. ન્યાયાધીશે તે સામગ્રીને બદલવી જોઈએ નહીં જેનાથી કાયદો વણાયેલો છે, પરંતુ તેઓ કરચલીઓ દૂર કરી શકે છે અને કરવી જોઈએ."

૧૭. તેથી, કાયદાના અંતર્નિહિત ઉદ્દેશ્યને ધ્યાનમાં રાખીને, જે સામાજિક કલ્યાણ માટે હેતુપૂર્વકનો એક ફાયદાકારક કાયદો છે, ઈ.એસ.આઈ. કોર્ટના ચુકાદા અને હુકમને વિફૂત

કહી શકાય નહીં જેના માટે કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર હોય. તદુપરાંત, ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૮૨ ની જોગવાઈઓ સ્પષ્ટપણે પૂરી પાડે છે,

"એમ્પ્લોયીઝ ઈન્સ્યોરન્સ કોર્ટના હુકમ સામે હાઈકોર્ટમાં અપીલ થઈ શકશે જો તેમાં કાયદાનો સબસ્ટેન્શિયલ પ્રશ્ન સંકળાયેલો હોય."

૧૮. તેથી, મુખ્ય પ્રશ્ન એ છે કે અશક્તતાના મૂલ્યાંકન વિશે પ્રશ્ન ઉઠાવતી રજૂઆતો અને દલીલોને કાયદાનો સબસ્ટેન્શિયલ પ્રશ્ન કહી શકાય કે કેમ. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડા દ્વારા ખૂબ ભારપૂર્વક રજૂઆતો કરવામાં આવી હોવા છતાં કે જ્યારે ધારાસભાએ વિવિધ ઈજાઓ અને દરેક ઈજા સામે અશક્તતાની ટકાવારીના મૂલ્યાંકનનો સંદર્ભ આપતી અનુસૂચિમાં જોગવાઈ કરી હોય ત્યારે કોર્ટ અશક્તતાનું મૂલ્યાંકન કરી શકી ન હોત, તે ખોટી ધારણા પર આધારિત છે કારણ કે અનુસૂચિ શરીરના ભાગ સામે અશક્તતાની ટકાવારીના સંદર્ભમાં ઈજાઓના સ્વરૂપ અથવા ઈજાના પ્રકારનો સંદર્ભ આપે છે જે કાયદો અનુમાન કરે છે. અનુસૂચિ ૨ ભાગ II કાયમી અંશતઃ અશક્તતામાં પરિણમે છે તેમ માનવામાં આવતી ઈજાઓની સૂચિનો સંદર્ભ આપે છે, જેનો અર્થ એ થાય છે કે જો આવી ઈજાઓ થઈ હોય તો કાયદો કાયમી અંશતઃ અશક્તતા વિશે અનુમાન કરે છે. જો કે, ઈજાઓનું પ્રમાણ અને કમાણી કરવાની ક્ષમતાનો ઘટાડો તથ્યો અને સંજોગોના આધારે કેસ-ટુ-કેસ ધોરણે ધ્યાનમાં લેવો પડશે કારણ કે આવી અનુસૂચિ માત્ર વ્યાપક માર્ગદર્શિકા સ્થાપિત કરે છે. અનુસૂચિમાં આપ્યા મુજબ કાયમી અંશતઃ અશક્તતામાં પરિણમતી ઈજાઓની સૂચિ ધારાસભા દ્વારા અનુમાનનો સંદર્ભ આપે છે કે આવી ઈજા એક પ્રકારની અશક્તતા અથવા કાયમી અંશતઃ અશક્તતામાં પરિણમશે. જો કે, તે કમાણી કરવાની ક્ષમતાની ટકાવારીનો સંદર્ભ આપે છે જેને સામાન્ય રીતે માનવામાં આવે છે, પરંતુ ફરીથી, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, વ્યક્તિ જે વ્યવસાય અથવા ધંધામાં રોકાયેલી છે તેના સ્વરૂપ જેવા અન્ય પરિબલો સાથે વિચાર કરવો પડશે. ઉદાહરણ તરીકે, જમણા

કે ડાબા હાથની આંગળી પરની ઇજા અને અશક્તતાની ટકાવારી પૂરી પાડવામાં આવી છે પરંતુ સુધારના વ્યવસાયમાં તેની કમાણી કરવાની ક્ષમતાના હેતુ માટે એક અલગ સંદર્ભ હશે.

૧૯. તેથી, કાયદો જે અશક્તતાની ટકાવારીનું અનુમાન કરે છે તે એક બાબત છે અને કમાણી કરવાની ક્ષમતા પર આવી અશક્તતા અથવા અશક્તતાની ટકાવારીની અસર એ બીજી બાબત છે. તેના વ્યવસાય, ધંધા અથવા કામના સ્વરૂપના આધારે તેની કમાણી કરવાની ક્ષમતા પર તેની અસર પડી શકે છે અને તે જ ઇજાની અલગ-અલગ વ્યવસાયોમાં રોકાયેલી ૨ અલગ-અલગ વ્યક્તિઓની કમાણી કરવાની ક્ષમતા પર અલગ અસર પડી શકે છે. તેથી, અનુસૂચિને થમ્બ રૂલ કહી શકાય નહીં પરંતુ વ્યાપક માર્ગદર્શિકા કહી શકાય. ફરીથી, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, અશક્તતાની ધારણા પર કોર્ટ દ્વારા સામગ્રી અને પુરાવાઓની એકંદર પ્રશંસા પર વિચાર કરી શકાય છે અને અધિકારક્ષેત્રની કોઈ ભૂલ નથી જેને કાયદાનો સબસ્ટેન્શિયલ પ્રશ્ન ઊભો કરતી કહી શકાય. તે કાયદાનો સબસ્ટેન્શિયલ પ્રશ્ન નથી જેને ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૮૨(૨) હેઠળ પૂરો પાડવામાં આવેલ હોય તેમ સંકળાયેલો કહી શકાય. વાહન અકસ્માતો અથવા તબીબી બેદરકારીના કિસ્સામાં દિવસ-રાત કોર્ટો અને ટ્રિબ્યુનલો દ્વારા ધ્યાનમાં લેવાયેલા નુકસાનીના હેતુ માટે અશક્તતાની ટકાવારી અને કમાણી કરવાની ક્ષમતાના ઘટાડાનો ઉપયોગી સંદર્ભ આપી શકાય છે. એ વ્યાપકપણે સ્વીકાર્ય છે કે મૂલ્યાંકન કરાયેલ અશક્તતાની ટકાવારીના આધારે આખરે કમાણી કરવાની ક્ષમતા પર કોર્ટો દ્વારા મૂલ્યાંકનના હેતુ માટે વિચાર કરવામાં આવે છે.

૨૦. તેથી, વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વસાવડા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો સંપૂર્ણપણે ખોટી ધારણા પર આધારિત છે અને અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી હાલની પ્રથમ અપીલ ફગાવાને પાત્ર છે અને તે મુજબ ફગાવવામાં આવે છે.

(રાજેશ એચ.શુક્લ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.